

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան 712 . . 3ր.
Վեցամսեայ 6 «

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Երկու քիւ մէկ ծրարով
Տարեկան . . . 14 ձ.

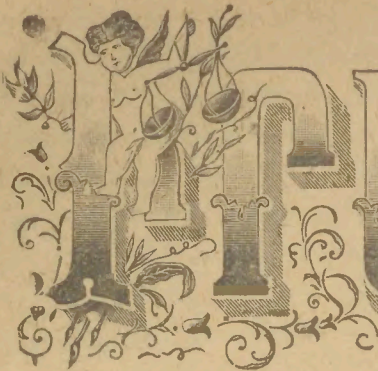
Վեցամսեայ . . . 7 «

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տօրար
Վեցամսեայ 1.50 «

ԿԱՆԵՆԻԿ

Ծանուցման տողը
20 սանթիմ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՑԻ

Rédaction du ourna

„Кравуш“

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

„Кравушк“

ВАРНА

Գրութիւնք եւ չին
տրուիր

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒ մեր յար-
գոյ բաժանորդներէն որ հաճին իրենց
բաժնեկիւնները զրկել ընդ փոյթ :
Անցեալ տարուէն Հ. պարտք ունե-
ցողներուն անունները պիտի հրատա-
րակենք եւ թերթերուն առաքումը
պիտի դադարեցնենք :

ՈՒՌԱՎԱՆ ԵՒ ԹՐԲԱՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՅՑՈՒ- ԹԻՒՆԸ

Թիֆլիզէն կը գրեն «Էնֆոր-
մատիօն» լրագրոյն :

Կալիցին իշխանը , որ իր վը-
րայ կատարուած սպանութեան
փորձին հետեւանօք , երեք աւ-
սէ իվեր հիւանդ պառկած էր ,
ապաքինելու վրայ է , եւ նորէն
կառավարական սանձը ձեռքն
առաւ :

Ոճիւրէն ետքը , որոշուած էր
որ անոր տեղ զօրապետ Գուրօ-
բաթին կառավարիչ կարգուէր
բայց որովհետեւ ճարտական
պատերազմին պատճառաւ Գու-
րօբաթին անհրաժեշտ պէտք
կար , հետեւաբար Կալիցին իր
տեղը մնաց : Նաեւ այսօր ուրիշ
ամեն ատենէ աւելի վրէժխնդ-
րութիւն կը նիւթէ Հայերուն
դէմ եւ ծրագիր մը պատրաստած
է ռուսական Հայաստանի աֆրոզ
ռուսացման համար :

Եկեղեցական գոյքերու յափըշ-
տակութենէն եւ հազարաւոր վար-
ժարաններու ու ընթերցարաննե-
րու փակումէն յետոյ , իշխանը
հիմա կը ձեռնարկէ կնճռոտ
հարցի մը լուծումին , այն է
Երեւանի , Կարսի , եւ Թիֆլիզի
նահանգներու Հայերուն բռնի
գաղթականութիւնը դէպի Հարա-
ւային Ռուսաստան եւ Սիպերիա ,
եւ Ռուսական Հայաստանի բնա-
կումը ռուս դաշութիւններով : Իր
վերջերս Բեդերսպուրկ եղած
ատեն Կալիցին իշխանը առիթ
ունեցաւ իր ծրագիրը ներկա-
յացնելու Չարին եւ նախարար
Բլէվէին , որոնք անոր հաւանու-
թիւն տուին : Ըսելէ թէ մոռ-
ցուած չէ դեռ հանդուցեալ Լու-

պանով իշխանին նշանաւոր խօս-
քը «մենք կուգինք Հայաստանը
առանց Հայերու» : Այսպէս , Կալ-
կատի կառավարիչը չպիտի փոխէ
իր վարմունքը հտնդէպ Հայե-
րուն , թէպէտեւ հայկական
գաղտնի ահաբեկիչ վարչութեան
ուրուականը գիշեր ցորեկ կը
հալածէ զինքը : Նա գրեթէ գուր-
ջելեր բնաւ , իր պալատը գիշեր
ցորեկ խիստ հսկողութեան տակ
է :

Անոր ծրագրոյն գործադրու-
թիւնը երկրին մէջ աւելի մեծ
փոթորիկ մը պիտի յարուցանէ
քան որչափ վերջին աշունին :

Իսկ Պօլսէն կը գրեն նոյն
թերթին : «Գուրք կառավարու-
թիւնը աչքերը չորս բացած է
ոչ միայն Մուշի , Սասունի գա-
ւառներուն վրայ , որոնք ապս-
տամունքէն զբաւուած են , այլ
եւ վանի ու Երզնուումի նահապ-
ներուն վրայ , մօտ Պարսկական
Ռուսական սահմանադրութենէն
Ասոր պատճառ տուած է հայ
յեզափոխականներուն վերջին
յարձակումը եւ Բասէնի մօտ ու-
նեցած ընդհանրութիւն : Իբր հե-
տեւանք , սահմանադրի պահա-
պան զօրքը կրկնապատկուած ,
եռապատկուած է , եւ համիտիէ
հեծեղազօրքերը , նահանգները
կը չրջին ֆէտայիներ (հայ յե-
զափոխականներ) փնտռելու հա-
մար , բայց որովհետեւ զանոնք
չեն գտներ , վրէժ կը լուծեն
խաղաղ ժողովուրդէն , զորս պա-
տիմներով կ'ահաբեկէն :

Այս տեղումները կանոնաւոր
զինուորներու թիւը օրէ օր կա-
ւելնայ , սրպէսդի օգնեն համի-
տիէներու աւարառութեան : Բո-
լոր հայկական զիւղերը գրաւու-
ած են թուրք զինուորներէ ,
յափշտակութիւն , բռնաբարու-
թիւն , եւ գանակոծութիւն ամե-
նաստիարական բաներ գարձա-
ծեն : Իսկ հայ գիւղացիները
պէտք է գոհացունեն զօրաց ա-
մեն պետքերը , որովհետեւ այս
վերջինները զուրկ են ու եւ
ուստտի պաշտէ : Ճամբանե-

րուն վրայ ապահովութիւն ար-
արդէն շատոնց չկայ եւ վաճա-
ռականութիւնը դադարած է :

ՎԱՌՆԱՅԻ ԲՈՂ. ԽՈՐՀՈՐԴԸ

Նախկին թաղականներու գոր-
ծէ քաջուելուն եւ նորերու ընտ-
րութեանը առիթու ելիւ մենք
ուշացանք մեր խորհրդածու-
թիւնը ընել , ասոր պատճառն
այն է որ կուգինք նախկիննե-
րու հաշուեկշիւը նախ տեսնել
ու յետոյ իրենց նկատմամբ մեր
վերջին խօսքը արտասանել :
Այսօր գրեթէ ամիս մ'եղաւ որ
նախկինները գործէ քաջուած են ,
բայց հաշիւ կամ հաշուեկշիւ չէ
ներկայացուած ցարդ , թերեւս
ասկէ անդին ալ չը ներկայանայ
մատի մենք հետաքրքրուցանք
խորհրդարանի տեսրակները
քիչ մը աչքէ անցնելու եւ ինչ
ինչ բացատրութիւններ ուղերու
Պ. Բարտուղարէն : Այս եղանա-
կաւ ինչ որ հասկցանք հարկ կը
գատենք հասարակութեան հա-
ղորդել :

Ամէն ոք գիտէ թէ նախկին
Թաղ. Խորհուրդը այդ պաշտօնին
կոչուած օրը 2500 ֆր. ի մօտ
վարժարանի շինութենէն մնա-
ցած պարտք մը կար ատաղձա-
վաճառին : Այդ պարտքին վճար-
ման համար երկասարգներու
կողմէ թատերական ներկայա-
ցում եւ պարահանդէս տրուած ու
մասընալ նպաստ քաղաքապետու
թենէն առնուած էր . որոնցմով
պարբը գրեթէ կը գոցուէր : Իրօք
ալ այդ հաշիւը մաքրուած է
այսօր :

Նախկին թաղական խորհուրդը
1600 ֆր. ի խանութ մը գնած է
իր աղագոյին կալուած , բայց
այս գումարին գրեթէ համապա-
տասխան պարտք մը ձգած է այ-
սօր նոր թաղական խորհուրդ ու-
սին . այսինքն , Բարթուղարէն
վարդապետի միջոցաւ ի նպաստ
սովելոյ երկու տարի առաջ հան-
գանակուած 300 3ֆր. է աւելի գու-

մար մը չէ հաճած նպատակին
ծառայեցնել . եւ 1000 ֆր. ի չափ
գումար մըն ալ վարժաւանի պաշ-
տօնեաներուն անցեալ ամիսնե-
րուն ի հաշիւ պարտք մ'նացած է :
Իսկ Ռուսական իւրեւ Ռուսական
հանգանակուած գումարները ,
որոնք (ծախքերը) զեղչելով եւ Տ.
Սարգիսին ցոյց առածը ճիշդ-
նկատելով) 6000 ֆր. ի կը հաս-
նան , իւրի պէս հալած եւ մար-
տուած են . եւ այսօր , ինչպէս վերը
յիշեցինք , 1600 ֆր. ի գնուած
խանութի մը փոխարէն գրեթէ
համարժէք պարտք մը միայնկայ :
Չը մոռնանք լսելու թէ նախ-
կին Թաղ. Խորհուրդը հոգածու
գտնուած է , իբր գործէ քաջուե-
լու օրերուն , 950 ֆր. ի գումարմը
Տէր Սարգիս քահանային վճա-
րուած արձանագրելու տեսրին
մէջ : Նոյնպէս ատկէ քանի մը
օր առաջ հաճած է Պատրիարքա-
րան զրկել Չէյթունի հիւանդնե-
րուն եւ ուրեւ , ուն ի նպաստ 8-10
ամիս առաջ իւրն յանձնուած
գրամները :

Այս ծանօթութիւնները նախ-
կին Թաղ. Խորհուրդոյ տեսրակնե-
րէն քաղելով , վառնայի հայ
հասարակութեան կը հաղորդենք ,
ասոր գաղտնիք մը տուած ըլլա-
լու մամար թէ ասկէ առաջ մեր
գրամները որ ատիճան ճշմա-
տութիւններ էին , եւ հասարա-
կութեան գատարանին կը յանձ-
նենք պնակալէզներու բարբա-
նքները որոնք մեր գրամնե-
սան դէմ մերթ ընդ մերթ կը
լսուէին :

Վերջապէս , այդ ամենէ յետոյ
այսօր նոր Թաղ. Խորհուրդը գրա-
մարկը գատարկ գտնելէ զատ
մօտ 1500 ֆր. պարտքի մը առ-
ջեւ կը գտնուի : Նաեւ հաճոյա-
կատարութեան կամ մարդ պահե-
լու համար բացուած է ծախքի
գումար մը որ ամիսը հազարաւոր
ֆրանկներ կը կլլէ . իսկ այդ
ծախքերուն հակառակ թէ վար-
ժարանները ողբալի վիճակ մը կը
ներկայացնեն եւ թէ եկեղեցին
չեւմեռանդ յաճախողները գոհա-
ցնելու ոչ մէկ հրապոյր չը պար-
զէր :

Ազգային հաստատութեանց այս

տխուր վիճակին մէջ պաշտօնի կոչուող Թաղ . Խորհրդայն և նոր հոգաբարձութիւնն ծանր բեռ մը տանձնած լինելուն այսպիսի մը ցոյց տալով , իրենց կարողութիւնն և աշխրջութիւնն կը մաշէ թերեւ :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ծայր . Արեւելքէն պատերազմին մասին ստացուած լուրերը ստէպ հակասական են , մանաւանդ թշնամի երկու կողմերուն իրարու պատճառած վնասներու մասին ստացուած հեռագիրները սուտերով և չափազանցութիւններով համեմուած են : Օրինակ . Մարտի 10ին տեղի ունեցած նաւային ընդհանրումէն ռուսներուն կրած վնասը , ըստ ճարտական տեղեկութեանց , խիստ մեծ էր . այսինքն երկու շոգենաւեր ընկղմած և 5—6 նաւեր ալ ծանրապէս վնասուած . նոյնպէս նոյն թուականին Բորթ Արթուրը աչրած , բերքերը քանդուած և քաղաքը Ռուսներէն չէր ըստեմէ ըստեմ էր . բայց հակառակ այն ամէն տեղեկութեանց այսօր Ռուսները կը պնդեն թէ միայն նաւ մը կորսուած են . իսկ Բորթ Արթուրի մէջ քանի մը սուներ միայն աչրած են : Զիշգայս ձեռով ալ Ռուսները յայտարարեցին թէ Մարտ 10ի ընդհանրումներէն ճարտական երկու նաւ ընկղմած և շատ մը նաւեր ալ ծանրապէս վնասուած են . բայց ասոր հակառակ Խ. օրինէն պաշտօն

նախն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ճարտնցիք նաւի կորսուած չին ունեցած , միայն նաւ իսկ թերեւ կերպով վնասուած է , ասոր ալ նորոգութիւնը մէկ շաբաթուան գործ է :

Բայց որչափ որ ընդհանրութեամբ արդիւնքը զիտար հակասող լուրերով անորոշ նկատուի . սաստիկ է թէ ծովային տեղակէտով այսօր ռուսները յազմահարուած վիճակ մը ունին , իրենց նաւերը չեն կարող ազատորէն բերգերու պաշտպանութեան տակէն դուրս ելնել . մինչդեռ ճարտնցիք ծովուն գրեթէ բոլոր վին տիրապետած են , ցորչափ Պալթիկի 46 նաւերէ բաղկացած ռուսական սորմիդը Ծ . Արեւելք հասնելով Ռուսներու ծովային գերքը չը զորացնէ : Բայց այդ սորմիդին հասնելն ալ կասկածելի է , որովհետեւ անիկա Պալթիկի մէջ Ռուսիոյ սիրտը , մայրաքաղաքը պահպանելու պաշտօնը ունի արեւմտեան պատահական թշնամիներու դէմ :

Գալով ցամաքային ուժերուն , օր քան զօր ռուս զինուորներուն թիւը կաւելնայ Մանչուրիոյ մէջ Զօրավար Գուրբաթովին , որ պատերազմական նախարարութեանէ մայր . Արեւելքի ընդհանուր հրամանատարութիւնը , ըստ տանձնեց , արդէն խոնդալտու ցոյցերով ճարտայ ելած ըլլալով այս օրեր պատերազմի թափառաւարը կը հասնի : Ներկայ պատերազմին հետեւանքին վրայ զօրավարին հաւատքը իրեն վերագրուած սա խորիստ խօսքով կը ստորագծուի . « ճարտնցիներուն դաս մը տալու համար ին

րենց կզդիրն մէջ պատյո մը պիտի ընենք » , Բօրէայի և Մանչուրիոյ մէջ զանաւոր բնակիչներէ յետոյ : Եթէ ձայնը ինձ մնայ կասկածեմ եմ Բօրէայի մէջ միայն ստորագրել հաշտութեան պայմանագրութիւնը , ու ուրիշ տեղ : Ռուս բանակին ընդհ . հրամանատարը այս փոխտ յայտարարութիւնը կընէ և վերջին յազմանակը իրենց մնալու մասին իր անխախտ հաւատքը կը յայտնէ , ապաւինելով իրենց զինուորական թիւին առաւելութեան և ռուս հեծելազօրաց գերակշռութեան ինք ըսած է քանի քանի առիթներու մէջ թէ իր գործողութիւնները միշտ զինուորական ստուար թիւով պիտի ըլլան և վճակական ճակատամարտը 400,000 զինուոր համախմբելէ վերջ միայն պիտի մղէ . և այս յուլիսէ առաջ չէ կարելի :

Քրուքաթքինի ըրած յայտարարութիւններէն և մինչեւ այսօր ռուս զօրաց շարժումներէն կերեւայ թէ ռուսական բանակը մինչեւ որ հարկ դատուած թիւը ստանայ Ծ . Արեւելք Ռուսները պաշտպանողական գերքի մէջ պիտի մնան , որով անոնք կը կարծեն թէ ճարտնցիներէ կայ յարձակողական ընթացքով յազմելէ յետոյ , իրենք թշնամիին վրայ պիտի իջնան թաքմ և միշտ ուժերով և պիտի ջախջախեն ու հաւանքին զանի մինչեւ ծովեզերքը , և միշտ կողմէ մինչեւ այդ օրերը Պալթիկի նաւատորմին ալ Ծ . Արեւելքի ջուրերը հասած ըլլալով , ճարտնցիները թէ ցամաքէն և թէ ծովէն երկու կրակի մէջ պիտի ձգեն :

Ասոնք ոսկեգոյն երազներ են , որոնց իրականացումը ապահով նկատուելու համար սրոյնպէս գիտնալ պէտք է թշնամիին բռնելիք ուղղութիւնը , պատերազմի ամբողջ ընթացքին :

Այս , ճարտնցիք առ ալիմ յարձակողական ուղղութեան մէջ են , բայց չը զիտար թէ անոնց վաղուան ուղղութիւնը ի՞նչ պիտի ըլլայ : Սակայն սա որոշ է թէ ճարտնացեց ներկայ յարձակողական գործողութիւնները կը ձգտին նախ Ռուսներու ծովեզերային ամբողջութիւնները քանդել կամ դուրսել , և երկրորդ Բօրէայ թերակղզին ցամաքէն եզերող Եալու գետը իր ամբողջ երկայնութեամբ ամբարցնել , Ռուսներուն անցքը անկարելի ընելու համար , ինչ որ այսօր յաշտուած կրնայ նկատուի . սրովհետեւ ռուս զօրաց մինչեւ համախմբուելը ճարտնցիք պիտի կրնան պէտք եղածին չափ ամբարցնել գետեզեր :

Ատկէ վերջ չը կարծուիր , որ ճարտնական բանակը շարունակէ իր յարձակողական ներկայ ընթացքը , Մանչուրիոյ խորերը արշաւելու համար :

Այս պարագային Ռուսները իրենց զինուորական ստուար թիւով պիտի գտնուին բերգերով և մարտիցներով ամբարցած թշնամիի մը դէմ , որ իր ետեւը կոշտնայ Բօրէայի ցամաքը , նաւատորմը և մերձակայ Մայր Հայրենիքը , և տարիներով կրնայ տակալ , սուտստի , ռազմութեան և զօրքերու փոխադրութեան ամէն գիւրութիւն ունենալով , առանց մեծ ծախքի ենթարկուելու : Մինչդեռ Ռուսները ծովային յարարերութեանէ զրկուած ,

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ԱՐԾԻԻ

(Ուրուանկար)

Առ Բարեկամս՝ Յ. Գուրպիք

Վերջալուսի ատեն էր :

Անհուն կապոյտը կ'աղօտանար , կը պղտորէր երկնքին մէջ մթին ստուերի մ'երանգովը , հեռաւոր հորիզոններու ետեւէն պղպաղող ցուրերը կը մարէին երթալով եւ ամբողջ բնութիւնը խոր լուսնիան մը տակ կը մնար :

Այդ պահուն , հրաշալի ու բարձր ծառերով չըբպատուած մենաստանի մը մէջ , ծերունազարդ վեղարաւոր մը կը թափառէր : Ծարիքոտ էր ան . բայց յաղթ ու պարթեւ հասակէ պատկանողը գե'ն կորով ու ոգեւորութիւն մը կ'արտայայտէր : Անոր լայնիչ ու վեհունակ ճակատը տարիներու դասն ու աղբակ խորշոմներով ծածկուած էր , աչքերը փոս ինկած էին , նայածքը խորհրդաւոր բոցի մ'երկնային ունէր , զիմաղձերը զալարումներու ներքեւ կը մնային եւ փառաւոր մօրուքն ու պիտիներ ճերմկցած էին ամբողջովին :

Մենաստանին յետնակողը պարտէջ մը կար . ծերունի վեղարաւորը հոն մտաւ ու անոր հսկայ եղեւնի ծառերէն մէկուն տակը նստեցաւ :

— Անորէ'ն . . . բացազանչեց ծերունի վեղարաւորը նով՝ այս վերջին անգամն է կ'ազդարարեմ . . . ձեռքին մէջ ճարտնային թուղթի մը կտորը : Գիտէ'ի այժ , բացարձակապէս զիտելի թէ՛ ա'յս էր թշուար ու գերի ժողովուրդիս ապագայ ճակատագիրը : Անոր պատմութիւնը ինչ ու առասպելական դարերու պատմութիւն մը չ'է . . . անոր զաղթականութեան պատմութիւնը գե'ն արեւնոտ ու սարսաղ յիշատակութիւն մըն է , եւ չէ անցած ազդերու տարեղբունքնայն նախապատմական շրջանի մը մէջ : Հո'ն , Լեհաստանի , Մաճառիստանի , Պեսարապիոյ ու Ռումինիներու լեռանց թիկունքը՝ միլիոններ , ա'յս , միլիոններ թափուած ու անհետացած են : Եւ այսօր , արեւնակ' դարու մը սկիզբը , այդ ճակատագրական անիծեալ վճիռը կը շարունակուի . . . այսօր դարձեալ միլիոններ կանհետանան ո'չ թէ օտար հողի մը վրայ այլ նոյն իս'կ այն նուիրական երկրին մէջ , որուն տաճարները կը քանդուին Գրիստոնէից պաշտպան կարծուած կայսրութեան մը ձեռքովը :

Այս աղբակ ու ողորջ մէնախօսութենէն հաքը՝ ձեռքին մէջ ճարտնային թուղթը բացաւ ու ա'յս թիւ որ կարդաւ :
« . . . Ա'յս է նորին Վեհափառութեան կամքը : Գուք անյղի զբնաց արամաղբութեանց հակառակ վարուելով՝ ապագայ շարեաց պատմականատուութիւնը ձեր վրայ կը ծանրացունէք :
« . . . Այդ վրէժը զբնացնէք : Զի՞ որ անհեթեթի մտաբանութեան մէջ չ'իյնաք : Բարձրագոյն հրաման

Նախարար Ն'րիմ Գուրոց

— Ռուս կառավարութիւն . . . գոչեց վեղարաւոր ծերունին՝ այս անգամ թուղթի կտորը մէկդի նետելով : Միթէ՞ ասիկա ա'յս բարեաց հատուցումն է զոր թողութեան տեսար . միթէ՞ կուրանաս որ Մենաստանին չուք ժամանակ մը քու փառքը պահած է . . . Ո'հ , չէ' . . . հարկէ որ յիշես այն օրը , ուր ասի մը ժողովուրդիս անձնութեանց լուսնային փառքը էր : Մի' , մի' յոխորտար . . . հրաքուղինք կան , որոնք անգղիէն հակայ բարձրութեան մը վրայ կանգնած լեռներ կը տապալեն . . . այն պէ'ս ալ կայսրութիւններ կ'իջնան , երբ անոնցմէ դուրս պոսկիւմ վրէժիմիլութեամբ լեցուած ժողովուրդը . . .

Բայց գե'ն խօսքը վերջացուցած չէր , անա' իրեն մօտեցաւ . ուրիշ վեղարաւոր մը ու յարգանքով մը ներկայացուց խոշոր պահարանի մը մէջ ծրարուած գրութիւն մը :

Մանչուրիայ անբարեբեր երկրին մէջ ստորաբաժնի բանակով մը պիտի սպասեն երկաթուղիին քանդակման հետաւորութենէ մը հասցնելիք ուսումնական միջոցներն . եւ պատերազմը որչափ երկար տեւէ Յալու գետին եզերքը ամրացած եւ բանակած ճարտարներու զէմ , Ռուսիա այնչափ աւելի տնտեսապէս պիտի ընկճի , ներքնապէս պիտի երկպառակի , որուն հետեւանքը կրնայ խիստ ազդեալի ըլլալ ինք նախաջարի կառավարութեանն :

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԵՆԵՐՊՈՒՐԿԷ ՏԻՎԼԻԱ զայցող Հայ պաշտօնեայ մը տեսակցութիւն մը ունեցեր է նշանաւոր անձի մը հետ եւ ըսեր է թէ , կը գրէ պոլսական թերթ մը , դըպրոցներուն եւ կալուածներուն Հայոց վերադարձուիլը անկարելի չէ : Օրէնքը դեռ կատարելապէս խմբագրուած չե՛ս : Այս գործին համար յանձնաժողով մը պիտի կազմուի Բեդերսպուրկի մէջ :

ՎԵՀ . ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ՝ Երաստի րազմի առթիւ Չարի . ուղղած իր եւ իր հօտին Նաւատարմական զգացումները յայտնու հետագիւրին պատասխան տալով Չարը իր ձեռքովը մակագրեր է . «Ա՛հ եղծապէս շնորհակալ եմ Կաթողիկոսէն եւ իր հօտէն» : Ասիկա պաշտօնապէս հրատարակուեր է :

— ՊՈՒՐԿԷՆԻ ԱՂԳ . Վարժարանի Հոգաբարձութիւնը խմբագրութեանս զրկած է հաշուեկշի-

ռը ի նպատակ տեղւոյն վարժարանին երկրասարգաց Բնկերութեան կողմէ սրտած թանկեղան ներկայացումին , որով զուտ հասոյթ գոյացած է 358. 50 ֆր . Հոգաբարձութիւնը այս առթիւ իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ թէ՛ յիշեալ ընկերութեան եւ թէ՛ առաջնորդող պարոնին :

ՍԻԼԻՍՏԻՆ՝ Որբախնամ Յանձնարարութիւնը մը կազմուելով 100 ֆր . զրկած է Պատրիարքին որ ալ դուժարը ստանալուն առթիւ Յանձնարարութիւնը քաջալերական նամակ մը եւ նուիրատուներուն օրհնագրեր զրկած է :

ՍՕՖԻԱՅԻ Պուկար թերթերուն մէջ ուրախութեամբ կը կարգանք Հայ բժիշկի մը , տօք . Ն . Կ . Թագաւորանի (Բնիկ Ֆիլիպպի) , իր արհեստին մէջ ցոյց տուած ճարտարութեան եւ հմտութեան մասին գրուած լինելու ու գնահատիչ տողեր : Այդ երկտասարդ հայ բժիշկին , կարճ ժամանակի մը միջոցին , պուկարական մայրաքաղաքին մէջ ձեռք բերած համբաւը եւ օտարներէ վայելած համակրանքը պուկարահայոց պատուաբեր ըլլալով , ի սրտէ ա՛լ աւելի յառաջդիմութիւն կը մտղծենք իրեն :

ՈՒՍՏՐԻ մէջ հրդեհ ծագելով Հայոց Ս . Փրկիչ եկեղեցին հրայ ճարակ եղած է :

— Աղէքսանդրիայ Աղբարտախնամին ի նպատակ տրուած երեկոյթէն զուտ հասոյթ գոյացած է 300 Անդլ . ոսկի :

— Ռուսներէ մեկ կը զրեն . «Հաստատ . արժանահաւատ աղբիւրներէ իմացայ՝ թէ ոչ քաղաքիս կառավարիչը . ոչ Սօփիա ,

ոչ անդլիական հիւպատոսը լուր ունեցածէ Պ . Ս . Բնիկանի ձերբակալման մասին եւ կամ ու է հրահանգ անդլ . ոստիկանութիւնէն : Տեղւոյս ոստիկանութիւնը ըսած է Սուքիկանի մէկ պաշտպանէն թէ ձեր մարդիկը այսօրինքն Հայերը եկած եւ խնդրած են որ այդ երկրասարգը ձեր բակալուի : Այդ մասին Վարժարանի չորսնան իրենց աղտոտ թերթովը , ըսելով թէ Լոնտոնի ստիկանութեան հրահանգին համաձայն ձերբակալուած է :

ՇԵՆՈՐՀԱՎԱԼԻՔ

Աշխատասիրած Պուկ . Հայ . Տաճ . Բառարանիս լոյս տեսնելուն առթիւ պարտք կը համարիմ հրապարակաւ շնորհակալութիւն յայտնել բառարանի Պատ . ժառանգութեան անդամոց . այս գերին համար զոր անոնք ունեցան վարելով բաժանորդագրութեան գործերը . այդու իրենց բարոյական աջակցութիւնը նուիրելով ինձ :

Սյա առթիւ խորին շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ նաեւ իմ ազնիւ գրաշարիս ծրար Միքայէլ Գալփաք . ձեռնար , որ իր փափուկ պաշտօնը այս չափ յաջողակօրէն գործադրելէ զատ ամեն ջանք չը խնայեց բառարանի ապագութիւնը մաքուր , չգեղ եւ կանոնաւոր ընելու համար , հսկելով տպագրութեան ամբողջ տեղեկութեան միջոցին , մեքենական գործողութեանց եւ այդ մասին իր ունեցած մասնագիտութիւնները տալարական մեքենային չափաւորութիւնները ինք անձամբ կատարելով :

Ասատուր Մկրտչեան
Սօփիա 2 Մարտ .
1904

ՍՕՖԻԱՅԻ ՊԱՐԻԹԻՆ
Սօփիայի թագ . Խորհուրդս պարտանձին կը համարի իւր խորին շնորհակալութիւնը յայտնել , քաղաքիս նորակազմ Թատերադէր . ինչպէս նաեւ «Վարէթէ» Թատերական խումբին որ բարեհաճեցան անձնութեամբ ներկայեցնել «Վասպուրականի» «Հերոսները» ի նպատակ տեղւոյս Ազգային երկսեռ Նախակրթարանին :

Ի Դիմաց Թագական Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Թ . Բարազեան Բ . Ասկերեան

ԱՂԳԱՅԻՆԱՄԻ ՀԱՆՍԳԻՉԸ

Պատիւ ունինք ընկերութեանս մեծարոյ բաժանորդաց ծանուցանել թէ Պրն . Համբարձում Քիւրքչեան ընկ . Հաւաքչութեան չափաւոր ստանձնած լինելով յետ այսորիկ կանոնաւորապէս բաժնեկնոց զգանձումը պիտի կատարէ հետեւաբար , կը խնդրուի որ փոխան ընկալազրի վճարեն յիշեալին բաժանորդագրութիւնը :

Ի Դիմաց Աղբարտախնամ
Ընկ . գործ . Ժողով
(ԿՆԻՔ)

9 Մարտ 904
Վառնա

ԱԶԳ

Պուկարերէնի եւ Հայերէնի հմուտ երկրասարգ մը պաշտօն կը փնտռէ ու է վաճառատուն մը մէջ : Դիմել խմբագրութեանս :

— Բացուած յանձնուեցաւ , վեհափա՛ռ , մըմնջեց նոր եկող վեղարաւորը :
— Բացուած . . . բացաւանչեց վեհափառը զայրու-
թով մը :
— Այո՛ :

Վեհափառ , որ Վասպուրականի Արծիւն Հայերին էր , պատկառելի դուրսը թեքեց կուրծքի վրայ ու չկրցաւ զսպել իր աղիւրդ արտասուած զանազան խօսքերը : Պա՛հ մը հեկեկաց , լացաւ ու ինկաւ խորին մտածումներու մէջ :

Որչափ ատեն . . .
Ո՛հ , Աստուած գիտէ՛ :

Միայն թէ՛ երբ ամառիկացաւ այդ կոկիւղի մտածումներէն , արդէն գիշեր եղած էր ու աստղերը կը վառէին երկնակամարին վրայ :

Ոտքի ելաւ ու կերկերուն քալուածքով մը ննջարանը մտաւ : Սեղանի մը մոտենալով չարագայ ա՛յն գրութիւնը զոր վեղարաւորը դրանիկներէն մին իրեն յանձնած էր :

Պատրիարարան Հայոց 904 Փետր . 7 . . .
Կ . Պոլիս
Թիւ 73 Նորին Վեհափառ արքան
Հաւեր 95 Ամենայն ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ՍԻՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԻԿԻՆ
ՅԷՃԱՄԻԱՆԻՆ

Վեհափառ Տէ՛ր ,

« . . . Ազգային խառն ժողովս ի մէջ այլոց «հետեւեալ Որոշումը տալու պարտաւորուեցաւ . .

«Նկատելով որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ընտրուած է ո՛չ թէ միայն Ռուսահայերու բնորոշութեամբ , այլ ընդհանուր հայ ժողովուրդի ձայնովն ու կամքովը , Ազգային խառն ժողովս իրաւունք ունի բողոքելու ա՛յն բռնադատութեանց դէմ զորս Ռուսական կառավարութիւնը ի գործ դրած է մօտ ժամանակներուս մէջ :

«Այս որոշումը , որ ընդհանուր հայ ժողովուրդին կամքը կը ներկայացունէ , թելադրեց ինքն ժողովրդիս՝ որ յետագայ հրապարակաւ ուղղակի կայսեր հաղորդուի Արապքին ու ինքքին գործող նախարարութեան միջոցաւ : Ահա՛ պատճէնը :

« . . . Այն դատարար յիշատակարաններն , որոնց շուքին ներքեւ ապաստանած է հայ ժողովուրդը եւ որոնց փառած է իր բովանդակ անձնութիւնները չը պատկանիր միայն Ձեր հովանաւորութեան ու պաշտպանութեան ապստինած ակ մը Հայերուն , այլ ընդհանուր հայ Ազգին՝ որ իր փառաւ աշխարհի գաղթած է . . .

«Հետեւաբար՝
«Եթէ անյեղ ի Զեր կամքը :
«Եթէ անփոփոխելի է Ձեր օրէնքը :
«Նոյն իսկ՝
«Եթէ վճռուած է որ այդ դատարար յիշատակարաններու շուքին ներքեւ ապաստանած հայ ժողու-

րդը ընաչկնջ ըլլայ եւ կամ թէ ձուլուի Ձեր Օրոշոթսութեան ,

«Պէտք է գիտնաք որ ընդհանուր հայ ազգին վճռած է այդ յիշատակարաններու դատարար փառքն ու սրբութիւնը հեռացնելու ձեր ձանկերէն . . .

« . . . Որուն հետեւանքը դառն
«Ու
«Զգլումը անօգուտ պիտի ըլլայ :

Մնա՛մ Աղօթարար
Պատրիարք . Հայոց թերթիս
Մաղաքիս Օրմանեան :

— Ողբերգի՛ . . . հեկեկաց Հայոց Հայրիկը . Ո՛ւր կուգես փոխադրել այս դատարար յիշատակարաններու փառքն ու սրբութիւնը . . . Սուրբան Համիտի աչքին դէմ , եթէ ո՛չ երեսնադէմի անբարոյականացած միաբանութեան ձեռքին մէջ . . . Եթէ կարող ես , հաստատել տո՛ւր Աղթամարի Կաթողիկոսութիւնն ու մանաւանդ պատրիարքի՛մ տիրակոն աղղեցութիւնն , որ ջնջուած է , Դուռն Սուրբան Համիտի մանկկալիկն եւ , ինչ կուգես՝ օրը՛ զանայ Հայոց Կաթողիկոսը , . . .

Ուրուական

ՄՈՒՇԱՍ ԳԵՐԿԵՆ

Բոս Արմենիան Մուշտան փետր. 28 թարիսի գաղութ էթմիշ օլտըղը պիր մէքթուկ նորչէնտէն պիր պու- չուգ սաաթ իրազ պուլընան Հունան նաւ քէօլու զապթիէ վէ սաքէր եկտի իւլ պիւթիւն պիւթիւն թախիւ օ- լընտըղըն թափախաթիւ պիւթիւն Զապթիւն մէքթիւր քէօյտէ չիւր- հէլի միսափիւրէր պուլընտըղըն հըսս էտէրէք աթէշէ պաշլատըլար, Մուշ- տան վէ Նորչէնտէն իստատ իսթէրէր Միսափիւրէր վէ տըլարտան տիկէր քէ- սան սիւրհիւ մուգալէմէթ իտէրէր, էօյլէքի զապթիւնէր իքի աթէշ ա- րաաւտա գալուպ էվլէրէ գաշարար, Նորչէնտէն իստատ կէլմէքտէ օլան պիր պէօլուք սաքէրէրտէն իքիսի հարէլէնէրէք իւլէր կիթմէկէ ճէսա- րէթ իտէմէլէր :

Կէճէնի գարանըղընտան միսա- փիւրէր (6 քիշի) իսթիֆատէ իտէրէք, զապթիւրէն աթլարը իւլ տալա գա- շարար : Քէօյիւն էնալիսի տախի գոր- չարաք, զարա վէ գըլա պագմայուպ գաշմայա պաշլար :

Վուգուի հալ Մուշտա տուլարար : Էրմէնիւր տիւրիսնարը գաղալուպ էվլէրէնէ չէքիւրէրէք : Փագաթ չօգ- տան պէրու էրմէնիւր իւլէրէնէ հիւ- ճուսա հաղըրանմըլ օլան քիւրտէր վէ թիւրէրէր Հունան գաղթիւսինէ սօ- լարար վէ էվլէրէ կիւրուպ չալար չըրբարար վէ րապթ կիթիւրտիքի իւլէրէնէրէք էօլտիւրիւրէր, գաաղը- լարըն ըրղընք իգալէ իտէրէր : Էօ- լէնէրէն մըգաղըն մէճհուլ տըր :

Մուշտա թիւրք վէ Գիւրտ էհա- լիսինիւ էրմէնիւրէք գարըն թէհալտի աթթմըլ : հիւթիւմէթ տախի աթթիւ- ղէրէ անլէրի թէշլիք իտէր իթիշ : Մուշ առաջնորը վէ մէճիւս աղալարը Սուլթանա պիր թէլէկըրաֆ հօլլալուպ թէհիւքէի արղ իթմիշէր :

Անլէրին իւլէրէնէ իթիւրա աթ- մաղ վէ մուղիւր մագսէտիւր համլ իթ- մէք իշիւն Պիթիւս մաքէմէ մէմուր- լարըն էմիր ալմըլար :

Հէր հալտէ պուլնուս նէթիւքէսի պիր չօգ էրմէնիւրէն մաքիւմիյէթի օլաճազ տըր : Էօլէնէրէ ճէպա :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Թ Ի Ի Բ Ի Ա

Թահիր պէյին պիւթիւն միւլ- քի հիւթիւմէթ զապթ ու միւսա- տէրէ իթմիշ տիր : Քէգա էճնէ- պի վաթըրլարըն Չանագգալէ պօղաղընտան կէշմէլէրի իշիւն, Թահիր պէյին սալթէ ֆէրման- լար հարմըլ օլտըղը թէպէյիւն իթմիշ տիր :

Ինկիլիզ զապթիւրիստէն լօրտ նիւթըն վէ Սթանպօլ ինկիլիզ սէֆարէթիւնիւն աթաշէսի էտիւ- նէյէ կիթմիշ օլուպ, թօրմըր աս- քէրէրէրն գըլլասընը վէ իսթիւ- քիսալարը նաղարտան կէշիւրմիշ- լէր վէ էրթէսի կիւնիւ վալի իւլ պէրապէր չէհիրտէն տըլարը ասքէրէրին նիշան աթըլընը թէմաշա իթմիշէր : Քէգա մէր- գուլ ինկիլիզ զապթիւր Սէլա- նիք, Սքիւպ, Մանասթըր, Վէ- լէզ վէ Մաքէթիւնիւն տիկէր

պաղը չէհիրէրին կէզէճէքլէր իմիշ :

Պուսէյահաթ չօղլարըն ֆիւքիւնի իշիւսա իթմէքտէ օլտըղը յճընէլ- նիք է հաղըլմըլ տըր :

Ճարօնիւնի թիւրքիսը տա- խի Բուսիայա գարըն մուհարէպէ աշմաղա թէշլիք իթմէքտէ օլ- տըղընը պաղը կազէթալար հա- ղըյօր :

Վեքուտա պուլընան 60 պէօ- լիւք թիւրք սաքէրինիւն Բրէզըն- է կիտէճէք Եօլու Արնալուալար քէսէճէք զանի օլմըտըղընտան, Լուսա գալմագամը եէնի իմտատ իսթէմիշ տիր :

Շարգ չըմէնտըֆէրին Բուս մէմուրլարըն աղ օլտըղընա վէ պուլնարըն եէրինէ Աստրիալը մէմուրլար թալիւն օլընտըղընա տալիւր վէրիւնէ հալալտիսի յճը- նէլիւք թէքըլպ իտիյօր :

Գրուպ ֆապրիդաաղընա թիւր- քիւնըն սըրարիշ վէրտիկի 96 ա- տէտ թօլար հաղըր օլուպ, Մարտ 7 տէ կէստէրիւնէճէկի լօքալ Անճալիէք հաղըյօր :

Պօրիս Սարաֆօլ պիր միւսէթ ժընէլտէ գալուպ, պիր չօգ մա- քէթիւնիւրլար իւլ կէօրիւշտիւք- տէն սօնրա մուֆարէքթ իթմիշ տիր : Բիվայէթէ կէօրէ մէրգուլ գահրաման Մաքէթիւնիայա կիթ- մէկէ գարար վէրմիշ վէ օրատա պիր գաշ հաֆթա սօնրա ըսեան պաշլալաճադ ըմըլ :

ՏԱԽԻԼԻԷ

Մուհարէպէտէ մէճրուհ վէ խաթա տիւշէն Բուս սաքէրէ- րինիւն թէտալիսինէ թախիս օլընմաղ իւլէրէ, չէհիրմիշ պուլ- կար միւթէհալիդանը վապիթաղը իւլ իանէ թէճէմմիւ օլընմագտան տըր : Միւրաճաաթ իտէն զէվա- թըն խաթըրնա պիւնէն միւ- լէթաաշարըմըղտան պիր չօղը տախի պիրէր մըգաղը վէրմէք- տէ տիրէր : Կուկասիատա քի- լիսէ վէ մանագըրըլարըմըղը սօ- լան, մէքթէպլէրմիդի ճէպրէն զապթ իտէն վէ սէֆիլ մուհա- ճիրէրմիշ իշիւն միւլէթ պէյ- նիւնտէ թօլընտան իանէի հալ- տուլթօսաղըն գաղան Բուս հիւ- քիւմէթի չու միւնաալիպէթիւ ալիճէնապըղը թէքար էրմէնի- լէրտէն էօլէնիսին, էվլէթ, պու տէֆա վէրտիկիւն իանէ մէճրուհ վէ սէֆիլ Բուս սաքէրէրինէ ին- սան բէրվէրանէ պիր հարմըլ ի- սէտէ, տիկէր թարաֆտան Բուս հիւթիւմէթիւնէ մանէվի պիր թօ- գաթ տըր :

Շէհրիմիշ էն պիրինճի ճա- տէսինտէ սաաթթըլ իտէն իա- չիկ աղանըն տիւքիւնը ըտղար կէճէսի ալքատան տէլինուպ, ճա մէքիւնտա պուլընան գըլմէթիւ մալլէր, Եօլիւք գօրտօն, քիւրէ վէ օսալիւ սըրգաթ օլընմըլ տըր : Մէմուլ իտէրիւքի չէհիրմիշ բօլիս միւսիւրիյէթի հէր հալտէ սալիւք

լէրի հաղալաճաղէ ըսպաթը մէ- հարէթ իտէճէք տիր :

Պիլգէ իսպար օլընտըղընա պիրնէն, Նատէթտա թէաթրօ գուլմանիսար Զատիկտէն էվլէլ չէհիրմիշ կէլէճէք Սէ Վաէտի- նէնիւք Նալօնընտա կիւզէլ վէ եէնի օլուլար վէրէճէք տիր :

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Թալիւզըն ալաղը հալաթիս իւլէրէ, Բուս վէ ճարօն գըլալուպ սաքէրէ- լի պէնիւնտէ գանը պիր միւսաաթէմէ վուգու պուլմըլ տըր :

Չիֆուտան Շանկայա կիթմիշ օլան պիր Ամիրիկա վաթըր 300 րուս լար վէ պիր պէօլիւք ճարօն սաքէրէ- լի վուլուշուպ, ճարօնլարըն մաղ- լուպ օլտըղընըն պիւթիւրիւ տիր :

Բօրթ Աթթուրա ճարօն վաթըր- լըն սօն հիւճուլմտան սօնրա, ալ- թը ճարօնը խաֆիյէլէր գաթի օլընմըլ տըր :

Չին սաքէրէրին պէօլիւք հի- սարտան էօթէ կէստէրիւմէսինէ գար- չը Բէքիւնտէք լուս էլլիսի թէքարը րթթէսթ իթմիշ վէ սաքէրէրին կէրի չաղըրըմաղըն թալէպ իթմիշ տիր : աթի հալտէ Չին սաքէրինիւն ուֆապ պիր հարէքթի իւլ Բուսլարըն Բէ- քին ի ղէրինէ Եիւրիւնէքլէրինի թէհալտէն իսթար իթմիշ տիր : Բուս էլլիսինիւ իւլու թալէպինէ Չինի մուխալէֆէթ իտէճէկի սէօլէնիւրիկի Բէքիւնտէն «Սթանտարտա» պիւթիւրմիշ տիր :

Գօրէա հիւթիւմէթի Բօլթիկա մաքիւմէրի վէ չիւքէլի միւսլարըն իտալէ միւճաղսթ իթմիշ իշիւն գա- լար վէրմիշ օլմաղէ, սօն 3 կէճէտէ մահպուհանէլլուտէ օ կիւկի 40 քիւլ գաթի օլընտըղը Սլուլտան պիւթիւր- միշ տիր :

Թալիւզըն պիւթիւրիւտիկի իւլէրէ, ճարօնլարըն Եօլիւ նէհրին աղղընտա պուլընան Անշու չէհիրնի զապթու թէսղիւ իթմիշէր :

Վալինկիթտան Մարտ 5 թա- լիսի պիր թէլէկըրաֆ պէյանը իւլ- լէ, Չինի հալպա հաղըրըղընտա պուլընտըղը մէպաի մէվսուգէտէն թաաթիւ օլընտըր ըմըլ, վէ պու խու- սուս րահաթըղը հասըլ իմիշ :

Իլք տէֆա Բուսլարա եէսիր տիւշէն ճարօնլարը, 1 զապթ վէ 11 սաքէր, Հաղպին թարիկի իւլ Բէ- թէրսպուրկա կէստէրիւտիւրէր :

Սթօր Բուս վաթըր Բուսլար- տան թէրթիւք վէ վաղ օլընմըլ օլան պիր թօրթիւք թէսաաթիւք զարգ օլ- մուշ տըր : Պու իքիւնի վաթըր տրի քի պու սուրէթի վէ զալ օլիյօր :

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Բըքի Բարիգիէ Չիֆուտան պիւ- տիւրիւտիկիւն կ'օրէ Վաաթիւթթօք- տաքի րուս տօնանմաթ տէնիւ աղղ- լարընա չըգմըլ իտէտէ նէրէյէ կիթ- տիկի պիւլիմէյօր :

Բէյրըղըն Չիֆուտան ալաղը պիր թէլէկըրաֆ նագաթէն, Եօլու նէհրին հալալարընտա պէօլիւք պիր միւսաաթէմէ վուգու պուլմըլ, պիր չօգ ճարօնը գաթի օլընմըլ վէ 1800 եէսիր տիւշիւրէլ :

Մօսկուս, 7 Մարտ

Բուսիւնըն թէշէրլաթը աթըրիւյէ ըլանըն ճարօն զապթիւրինէ պիւ- տիւրմիշ օլան րուս էրքիւնը հարպ Եիւզպաղըն Իսթիլ իտաա մահպիւմ օլուպ սաղըտը :

Բիւրեւսպուրկ, 7 Մարտ

Նօլթի Վրեւիսանըն թաաթիգի իւլէրէ Պալգան էլլէրինտէն տօլալը, Բու- սիս վէ Ասաթրիս տէօլլէթիւրի կիւկի չու սըրա իթալիս վէ Ասաթրիս տա- խի պէյինիւրնտէ իթիւսի հասըլ իթ- մէք իշիւն միւլէքէրէտէ իմիշէր :

Պիւլիս, 7 Մարտ

Բուսիայա գարըն Չին տէօլլէթիւնի տախի մուհարէպէյէ իշիւրաք իտէճէ- կի զանի օլընտըղը Բէթէրսպուրկտան Պ. Թալիսպապ պիւթիւրիւտիւ տիր :

Վիսնու 7 Մարտ

Նիւմ բէսթի Վիսնու Արիսանի Զալ- քուլի տէյօր քի' Ինքիւթէրա վէ Յը- րանսա պէյինտէ եէնի իմալանտան մուգալէլէնամէ Մսըր գաթիւն Ին- կիլթէրանըն միւսթէմէլէքաթը աաա օլընտաղը թէմիւն իտէյօր :

Վիսնու 7 Մարտ

Արնալուտ աղարընա Բօրթիմէ- քի Արնալուտալար տախի պիւլէլմիշ տիրէր : Լուսա նէհրին քէօրիւսինտէ թօրլանմըլ օլան 500 արնալուտալար իւզէրինէ թիւրք հիւթիւմէթի սաքիւր հօլլատը :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ

ՎԱՌԱՆ, 10 Մարտ
ՉԱՍԻՐԷ

ՊՈՒՎՏԱՅ	
Վալիս	54-59 լիպ. 9-11/11-40
Արապ	52-60 լիպ. 8-80/11-60
ԱՐԲԱ	
Վալիս 100 քիւլ	8.80/9-
Արապ 42-45 լիպ.	5 / 5-10
ԵՈՒՎԱՅ արապ 33/36 լիպ.	4.20/4.60
Վալիս 100 քիւլ	10-10-40
ՖԱՍՈՒՎԱՅ	100 քիւլ 15/16-
Արապ 100 քիւլ	14-16
ՏԱՐԷ արապ	57/59 5.80 6.00
ԲՈՂՈՉ արապ	8-80/10-40
ՄԻՍԻՐ Վալիս	7. — 7. 19
ՉԱՎՏԱՐ արապ	6.60-7.20
« Վալիս	6.40/6.90
Կիւնտէ 30-40 Վալիս վէ	200-250
արապ կէլմէքտէ Վալիս մուսթէլէսի	
նարթէն 20 քիւլ արապ մուսթէլէսի	
նարթէն 20.80	

ՍՄՐԱՑԻՑԷ

Նարթէն 20, 65 քիւնք
Օսմ. լիւրալը 22, 90 արթուս քիւնք

ՊԵՐԱՐԻՑԷ

Վարնա քիւնք	1.90/2.10
Շէֆէր նէպէ	60
Շէֆէր (քէսմէ) սանտըր	31.50
Բիւրիւն ձիւրիպէ չուլալը	39. —
» ճարօն	38.
» Ինկիլիզ	27-
» Բիւրիւ	54 քիւլ
ԿԱՉ սանտըր	11-
Չիֆուտիւ հաղը քիւլ	80-90
ԵՈՒՎԱՅ 100 արթուս	4.20-60
ԳՈՒՐՈՒ Իւլիւ	26

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՏԱՎՈՒՑԵԱՆ ՎԷ ԷՎԼԱՏԼԱՐ ՏՕՊՐԻԶ

Իլք պահար մէվսիլի իշիւն մանի- ֆաթիւրա վէ կալանիւրիս մաղաղա- լարըմըլ նէֆիս մալլէր, իրէքլի վէ հաթաղը ֆիւտտիւրլար վէ սալիս եէ- նի չէշիւրէր եկթիւմիշ օլմաղէ, հէօր- մէթի միւսթէլէրիւքի էվլէր ճիւլէթ մէմ- նուս իտէպիւնէկիմիլի իւն իտալա, ըրթիւս իշիւն պիր տէֆա մաղաղալար ըմրգա միւրաճաաթ թէմէլէրի լէճա օլընտըր :

Одговорились А. Курбетиянъ
печатница "Взаимность", — Варна.